

De stichting

- [Oprichting](#)
- [Bestuur](#)
- [Aansprakelijkheid](#)
- [Belastingen](#)
- [Meer informatie](#)

De stichting is een ondernemingsvorm die veel voorkomt in de culturele sector. De stichting heeft een in statuten omschreven maatschappelijk, sociaal of ideëel doel. Een stichting mag wel winst maken, maar de besteding van dat geld moet het doel van de stichting ten goede komen. De winst mag dus niet zomaar uitbetaald worden aan de oprichters of bestuursleden zonder dat die daar iets voor doen. De meeste fondsen geven alleen (project)subsidies aan ondernemingsvormen met een rechtspersoonlijkheid, zoals een stichting.

Een stichting kan ook mensen in dienst nemen, of opdrachten geven aan zelfstandigen. Bij kunstproducenten, zoals een gezelschap, band of een ensemble, kan het handig zijn om in dienst van de stichting te zijn. De stichting stuurt dan een factuur aan de zaal/opdrachtgever. Vervolgens betaalt de stichting, als werkgever, het loon uit en zorgt voor inhouding en betaling van belastingen en premies. De stichting moet, wanneer deze voor het eerst een werknemer in dienst neemt, worden aangemeld als nieuwe werkgever bij de Belastingdienst.

Oprichting

Een stichting moet door één of meerdere personen worden opgericht bij een notaris via een notariële akte. Een notaris brengt geld in rekening voor de tijd die dit kost. Zorg dat je zoveel mogelijk noodzakelijke gegevens al bij de hand hebt, zodat je snel ter zake kunt komen. De kosten voor oprichting liggen meestal tussen de €400 en €800. Je kunt hier over onderhandelen!

Stichtingen moeten worden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). De KvK rekent daar eenmalig rond de €50 voor. De inschrijving wordt meestal door de notaris gedaan, maar je kan dat ook zelf doen. Daarvoor is een originele oprichtingsakte nodig en een formulier met de gegevens van de oprichters en bestuursleden. Het is verplicht wijzigingen in de statuten en de samenstelling van het bestuur door te geven aan de Kamer van Koophandel.

Statutenwijzigingen kunnen alleen per notariële akte, dus bij de notaris, doorgevoerd worden. Let er bij het opstellen van de statuten op dat je ze beknopt houdt en dat je niet te veel activiteiten uitsluit. Bij elke wijziging rekent de notaris namelijk weer kosten.

Statuten

Statuten kun je zien als het handboek van je organisatie: wat is je doelstelling, wie is waarvoor verantwoordelijk? Je houdt rekening met de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen bij het opstellen van de statuten. De statuten worden ook opgenomen in de oprichtingsakte. In de statuten moet in ieder geval het volgende staan:

- naam van de stichting met het woord stichting als deel van die naam,
- de vestigingsplaats,
- het doel van de stichting,
- de wijze van benoeming en ontslag van bestuursleden,
- belet- en ontstentenisregeling (tijdelijke maatregel voor wanneer stichting stuurloos wordt),
- waar het geld naartoe gaat als de stichting wordt opgeheven.

Daarnaast kun je er zaken in opnemen zoals het aantal bestuursleden, de wijze waarop kapitaal verkregen wordt, de wijze van besluitvorming, stemrecht, het boekjaar en de jaarstukken, de personalia van de bestuursleden die bij de oprichting in functie treden, of er een huishoudelijk

reglement is binnen de stichting, de wijze van ontbinding en opheffing, etc. Een notaris kan hierbij adviseren. Je kunt een aantal zaken ook alleen procedureel in de statuten regelen, en preciezer vastleggen in een huishoudelijk reglement (waarvan het bestaan in de statuten moet zijn opgenomen).

Huishoudelijk reglement

Het huishoudelijk reglement is een aanvulling op de statuten. Hierin kun je afspraken over de dagelijkse gang van zaken zetten. Het mag niet in strijd zijn met de statuten, maar kan zonder tussenkomst van de notaris gewijzigd worden. Wijzigingen komen bij bestuursbesluit tot stand. In dit reglement kun je bijvoorbeeld zaken regelen als:

- tussentijds aftreden van bestuursleden,
- de financiële gevolgen bij uittreding,
- de financiële gevolgen bij ontbinding,
- de besteding van de inkomsten,
- de wijze van vergaderen,
- de werkverdeling,
- taken en functieomschrijvingen van medewerkers,
- procedure van indienstneming van medewerkers,
- indien van toepassing: afspraken over gebruik van gezamenlijke ruimtes of ateliers

Bestuur

De oprichters van een stichting zijn niet per definitie de bestuursleden. Het bestuur bestuurt en vertegenwoordigt de stichting en is meestal het enige bestuursorgaan. In de statuten kan de zeggenschap van het bestuur wel beperkt worden. Zo kun je regelen dat een deel van de bestuursleden uitsluitend op voordracht van het personeel benoemd kan worden, of dat het bestuur bij belangrijke beslissingen het personeel advies moet vragen. Daarnaast kunnen de bestuurders zelfstandig of gezamenlijk tekenbevoegd zijn.

In de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen vind je alle regels waar het bestuur en de stichting aan moeten voldoen. Hierin staat bijvoorbeeld dat één bestuurder niet méér stemmen kan uitbrengen dan de overige bestuurders samen. En dat een bestuurder niet mag deelnemen aan de beraadslaging en besluitvorming indien diegene daarbij een persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang van de rechtspersoon.

Bestuursleden zijn meestal niet in loondienst van de stichting. Zij doen hun bestuurswerk gratis of tegen een onkostenvergoeding. Een vergoeding per vergadering, vacatiegeld, kan ook. In uitzonderlijke gevallen kan een bestuurder onder bepaalde voorwaarden wel in loondienst komen van de stichting.

Tegenwoordig is er vaak sprake van een bestuur 'op afstand', waarbij de dagelijkse verantwoordelijkheid voor de onderneming gedelegeerd is aan een directie. Een bestuur blijft niet op afstand wanneer er moeilijkheden zijn of dreigen. Het is ook van belang goed na te denken over wat de stichting verwacht van de bestuursleden en tot welke profielschets dat leidt. Het is belangrijk enige financiële en juridisch expertise in het bestuur te hebben. Verder kan iemand met een groot netwerk, een commerciële achtergrond of deskundigheid op het gebied van marketing heel prettig zijn. Bovendien houden culturele instellingen zich aan de Code Cultural Governance. Hierin zijn richtlijnen opgenomen voor goed, verantwoord en transparant bestuur.

Aansprakelijkheid

De stichting is een zelfstandige rechtspersoon. Dit betekent dat bestuursleden wel verantwoordelijk zijn voor de stichting, maar niet persoonlijk aansprakelijk. Als er facturen, salarissen of belastingen niet betaald kunnen worden, dan kan degene die het geld tegoed heeft zich niet verhalen op de bankrekening of bezittingen van het bestuur. Werknemers, waaronder de directeur, zijn ook niet persoonlijk aansprakelijk.

Bestuurdersaansprakelijkheid

Bestuurders kunnen wel aansprakelijk worden gesteld als de stichting de belastingen en premies niet kan betalen en het aannemelijk is dat dit komt door onbehoorlijk bestuur. De bestuurders zijn ook collectief verantwoordelijk voor het beleid van de onderneming en elke bestuurder kan aansprakelijk worden gesteld als door dat beleid bijvoorbeeld rekeningen onbetaald blijven. Dit betekent dat bestuurders een eventuele schuld zelf moeten betalen.

Voorbeeld van onbehoorlijk bestuur: een stichting heeft subsidie aangevraagd bij het Fonds Podiumkunsten voor de periode 2021-2024. Er zijn positieve reacties geweest, maar er is nog geen officiële toezegging. Vooruitlopend op de toekenning van de subsidie worden al contracten zonder voorbehoud afgesloten m.b.t. producties. Maanden later blijkt het subsidieverzoek afgewezen. Als de stichting vervolgens failliet gaat, kan het bestuur onbehoorlijke taakvervulling en kennelijke tekortkoming verweten worden, omdat de stichting nog geen enkele formele zekerheid had toen zij zonder enig voorbehoud financiële verplichtingen aanging.

Bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering

De Stichting kan een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afsluiten waardoor een bestuurder verzekerd is bij een schadeclaim aan het persoonlijk adres. Zo'n verzekering biedt een oplossing om het privévermogen van bestuurders te beschermen tegen fouten of vermeende fouten die zij in hun functie maken.

Belastingen

De stichting kan met verschillende belastingen te maken hebben. Als ze economisch actief is met de omzetbelasting (tenzij de ondernemersactiviteiten zijn vrijgesteld van btw), als ze mensen in loondienst heeft met de loonbelasting, als ze winst maakt met de vennootschapsbelasting en tenslotte als ze giften of schenkingen krijgt met successiebelastingen. Dit heeft ook gevolgen voor de administratieplicht.

Culturele ANBI / ANBI / SBBI

Een stichting kan een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) of SBBI (Sociaal Belang Behartigende Instelling) status aanvragen. De stichting krijgt dan bepaalde belastingvoordelen en donateurs van de stichting kunnen hun gift (onder bepaalde voorwaarden) aftrekken van hun belasting. Een ANBI- of SBBI-status wordt aangevraagd bij de Belastingdienst.

Als een ANBI een culturele instelling is, kan deze ANBI de status 'culturele ANBI' krijgen. Hiervoor moet de ANBI voor minstens 90% actief zijn op cultureel gebied. Donateurs van culturele ANBI's krijgen een extra belastingvoordeel, omdat voor hen een extra giftenaftrek geldt. Zo mogen particulieren in hun aangifte inkomstenbelasting een gift aan een culturele ANBI vermenigvuldigen met 1,25 en dat als gift aftrekken. Ondernemingen die onder de vennootschapsbelasting vallen, mogen 1,5 keer het bedrag van een dergelijke gift aftrekken in de aangifte vennootschapsbelasting.

Meer informatie

Op [Beroepkunstenaar.nl](https://beroepkunstenaar.nl) vind je meer informatie over recht & contracten, ondernemingsvormen en inkomen & belasting.

Andere websites:

- [Kamer van Koophandel](#)
- [Informatieblad Wet bestuur en toezicht rechtspersonen](#)
- [De notaris](#) en [De goedkoopste notaris](#)
- [Stichtingen en verenigingen \(belastingdienst.nl\)](#)